

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

De Sanctorum Festiuitatibus Anni totius, & aliis solemnitatibus - Opvs
Novvum, Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue] Scriptoribus
plenißimum, cum occurentium fidei controuersiam tractatione Editio
Qvinta. Nvnc Demvm Integre Svppletæ, Concionibvs Per Octauam Vener.
Sacramenti ...

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1629

Pars VII. Obiectiones hæreticæ de præcepto Institutionis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56262](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56262)

illam quærunt in Eucharistia, quem habent ante? Vt neutra sit opus speciei. Frustra igitur vtramq; postulant.

At tu, Plestæe, audi iam Augustinum in Psalm. 72. *Sacramento, inquit, non sunt eadem. Quia alia sunt Sacramenta dantia salutem: alia promittentia Saluatorem. Sacramenta noui Testamenti dant salutem Sacramenta veteris Testamenti promiserunt Saluatorem.* Ista Hæretici. Quid nos?

III. Eucharistiæ institutæ finis & fructus est animas viuentium. Deo nutrire, & corroborare per gratiam: non mortuos Deo reuiuificare. Nam ideo dicitur *Cibus, potus, esca, viaticum*: quæ viuentium sunt non mortuorum.

2. Inter corporalem & spiritualem nutritionem hoc interest: quod illa fiat cibo & potu, vt rebus diuersis: hæc re vna, quæ simul sit & cibus & potus. Itaque vt Christus totus sub vna continetur: sic & comeditur ac simul bibitur vna sumptione sub vna specie. Nam in spiritualibus ac Scripturis esurire, sitire, edere, bibere, indifferenter sumuntur. vt Matth. 5. *Beati, qui esuriunt, & sitiunt iustitiam: quoniam ipsi saturabuntur.* Ioann. 6. *Ego sum panis: ita, qui venit ad me, non esuriet: & qui credit in me, non sitiet vnquam.*

3. Iam quid est, quod Brentius in Confess. Witt. abstemijs Communionem licere aiat sub vna: Phil. Melancton lib. de usu Sacram. Ruthenis vino carentibus vti mulla aut medone concedat, cum vtraque, & alij sacrilegos esse clamitent, qui sine specie vini communicarint? Si sub vna communicare sit lege diuina prohibitum, qui audet potestue Brentius vnam abstemijs indulgere? Nec n. homini fas, aut potestas in pure diuino iure dispensandi.

4. Porro quod Ecclesia tempore Gelasij vtramque mandarit, prohibuerit vnam in usu vulgari ob Manichæos: Et contra, tempore Conc. Constantiensis vnam mandarit, vtrâque prohibuerit ob Hussitas: id licite fecit. 1. Quia species iure diuino sunt liberæ relictæ. 2. Quia vtraq; non est de essentia Sacramenti: sed de accidente.

3. Quæ autem non sunt de essentia Sacra-

mèti: nec iure diuino sunt ordinata: in ea potestatem habet Ecclesia. Neq; est vsus rei permanentis, ac per sese subsistentis est de essentia eiusdem: quippe re ipsa posterior, & eam consecutus. Itaq; tam sub vna est totus, q̄ in vtraq; Christus. 4. Quia idem & fructus est. 5. Quia per vnam & Abstemijs, & vino carètib; populis, & effusionum periculis est certius consultum. 6. Quia similiter olim de vna deque trina mersione Baptismi fuit ab Ecclesia dispositum. Trina fuit à Canone 49. Apostolorum mandata, ob negantes Trinitatem hæreticos. Vna longe post in Conc. Toletano 4. Can. 5. fuit, præcepta: ad designandam Vnitatem moris Christi: ob rebaptizatores hæreticos.

PARS VII.

Obiectiones hæreticæ de præcepto Institutionis.

ADuersus iam allata, quædam vrgent alia aduersarij. I. Hussita obtendunt præceptum vtriusq; in istis Ioan. 6. *Nisi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* At responderunt. Præcipit hic Dominus substantiam sumptionis: quæ consistit in manducando corpore Christi, & bibendo sanguine: Non modum, qui est in vna, vel vtraque. Ratio est. Quia toto eo capite nulla sit mentio vini, vel calicis: at plurima panis.

Deinde *Caro & Sanguis* vocæ sunt diuersa, at re ipsa sunt in Christo indiuisa: vt qui carnem: is sumat & sanguinem, viceque versa.

Ad hæc *manducare & bibere*, in spiritualibus promiscue sumuntur, & pro eodem, vt supra. Hinc 1. Corinth. *Lac po um vobis dedi.* Et cap. 9. *Quis pascit gregem, & de lacte eius non manducat.* Item Psalm. c. 68. *Dederunt in escam meam fel.* Matth. 27. *Dederunt ei vinum bibere cum f. lle mixtum.* En *edere & bibere* de re dicuntur eadem.

2. Per vocem *panis*. Ioann. 6. Dominus intelligit vel speciem panis solam: aut seipsum. Si prius; iam Hussita Caluinizant. Si postterius: ergo sub pane intelligi-

tur corp⁹ & sanguis. Vnde *Qui manducat hunc panem*, id est, corpus & sanguinem: *viuet in æternum*.

3. Lutherani, & plerique Caluinistarum negant (quamquam falso) Ioan. 6. quicquam agi de Eucharistia. Nos vero dicimus agi de cibo. 1. Materiali manna, & panibus à Domino multiplicatis. 2. de Spirituali: Vt, *operamini non cibum, qui perit, sed qui permanet in vitam æternam*. 3. Et de Sacramentali. Vt, *panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita*.

II. Lutherani obijciunt: Præceptum est, *Hoc facite in meam commemorationem*, Luc. 22. Sed distribuit ipse utrumq;: Ergo tenemur ad idem. Respondeo, Lutherani pertendūt id pertinere ad omnes: Caluiniani ad solos Ecclesie ministros: Digladianturq; inter se atrociter. Prius litem dirimant: quam incertum obiectent. 2. Lucas & Paulus aiunt id Soli: & post datam speciem panis, non post Calicem. Paulus vero post calicem cōditionate id reperit: *Hoc facite, quotiescūq; bibetis, in meam commemorationem*. Hic mandatur commemoratio mortis: non bibitio: quæ libera relinquatur. Si tamen fiat: fiet in commemorationem mortis Domini.

III. Caluinista, velut præceptum, urgent istud Matt. 26. *Bibite ex eo omnes*. Respondet Marc. 14. *Et biberunt ex eo omnes*. Luc. 22 explicat dicens: *Accipite, & dividite inter vos*. Quæris: Vbi ergo Dominus præceptum dedit, si ibi non? dico, de vtraq; specie nusquã. At de re Sacramenti, Ioan. 6. *Nisi manducaueritis* Et illud I Cor. 11. *Accepi à Domino, quod & tradidi vobis*: non est præceptum, sed traditio. Sicut & istud ibidem: *Cum conuenitis ad manducandum, inuicem exspectate. Si quis esurit: domo manducet*.

Quæ cætera Vitiligatores afferunt nugamenta sua, ipsorummet vanitate soluūt in nihilū; Christiani pie sentientis, & credentis animo indigna: indigna ingenio: inutilia vulgo: noxia popello.

Constat igitur, vsum Eucharistia sub vna specie nequaquam esse contra, sed vel maxime secundum sacram Scripturam. I. Non contra figuram. 2. Non contra Christi doctrinam Ioan. 6. 3. Non contra Institutionem

Domini. 4. Non contra vsum institutionis à Domino ipso vsurpatum. 5. Non contra doctrinam & vsum Apostolorum. 6. Non contra vsum Ecclesie, & omnium sæculorum: Sed istis omnibus constanter esse conformem. Ergo iuste licitum: tametsi non præceptum. Superest vt digne & crebro sacras obite Synaxes studeamus. Quo de breuiter pro clausula.

PARS VIII.

De digna ad Eucharistiam accessione, an & quæ necessaria.

Lutherus tria asserit infanda. 1. Principem Eucharistia effectum esse remissionem peccatorum mortalium. 2. Hoc digniorem esse communicaturum, quo grauiorum peccatorum sibi consciū. 3. Non opus confessione: sed fide esse peccata sibi remissa. Ceteri primum propugnant, & tertium. De quo supra parte VI.

At istud isti contra Scripturam I. Ioan. 6. talia reperiuntur: *Non esuriat: Non morietur: Viuet in æternū: In me manet, & ego in illo*. At hæc sunt amicorum Dei viuentium: non in peccatis mortalibus mortuorum.

2. Ioan. 6. *Caro mea verò est cibus, & sanguis meus verè est potus*. At absurdum est mortuis dare cibū & potum: cum nutriti non queant. Sanis datur, vt conferuentur: ægris, vt roborentur. Sic Eucharistia, &c.

3. Figura id præmonstrant. Esus Agni paschalis non licitus erat nisi purificatis, & Israelitis, aut circumcisis profelytis. Num. 9. 2. Par. 30. Panes propositionis dabantur liberis ab re vxoria I. Reg. 21. Et qui aliqua pollutus immunditia edebat de carne Sacrificiorum, peribat anima eius de populo *Leuit. 22*.

4. In N. T. Dominus ante lauit pedes discipulorum, quam daret Sacramentum *Matth. 22*. Prodigus, (in exemplum:) *Luc. 15*. pri⁹ reconciliatur patri: ornatur: tum ad esum vituli saginati admittitur. Vnde *Ambr. l. 7. c. 66*. in 15. *Luc. 5*. *Vnus Panis, & vnum Corpus sumus: qui de vno pane participamus* I. Corint. 10. ergo communicaturi esse debent vniti cum Deo, & Christo capite, vt viua membra. Et cū Ec-